

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/43/2020
Identifikačné číslo spisu: 6117248930
Dátum vydania rozhodnutia: 20.08.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6117248930.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: SPP - distribúcia, a.s., so sídlom Mlynské nivy 44/b, 825 11 Bratislava, IČO: 35 910 739, zastúpeného advokátom Mgr. Miroslavom Hanecom, so sídlom Hruštiny 602, 010 01 Žilina, proti žalovanému: Róbert Vereš, s miestom podnikania Vinohrady nad Váhom 562, 925 55 Vinohrady nad Váhom, IČO: 43 576 087, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Prachová & Partners, s. r. o., so sídlom Miletičova 21, 821 08 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 50 491 300, o zaplatenie 5 612,84 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 18Cb/4/2018, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 17. decembra 2019, č. k. 21Cob/7/2019-247, takto

rozhodol:

I. Dovolanie odmieta.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 17. decembra 2019, č. k. 21Cob/7/2019-247 vo výroku I. potvrdil rozsudok Okresného súdu Galanta (ďalej len „súd prvej inštancie“) zo 6. júna 2018, č. k. 18Cb/4/2018-173, ktorým súd prvej inštancie I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 5 612,84 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,05 % ročne zo sumy 5 612,84 eur od 29. decembra 2015 do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku, II. žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške. Vo výroku II. návrh na prerušenie konania zamietol a vo výroku III. žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

2. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dňa 19. februára 2020 dovolanie žalovaný. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“).

2.1 Dovolanie odôvodnil tým, že predložený znalecký posudok nepreukazuje bez zbytočných pochybností neoprávnený odber plynu. Podľa názoru žalovaného znalec pri vyhotovení znaleckého posudku nepostupoval v súlade so zákonom č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Žalovaný zároveň v texte dovolania uviedol, že sa odvolací súd žiadnym spôsobom nezaoberal argumentáciou žalovaného ohľadne zápisu a montážneho listu

meradla, z ktorých vplýva, že na odbernom mieste došlo k výmene plynomeru, pritom bolo zistené, že plynomer dostupný je. Je názoru, že za stav meradla je zodpovedný žalobca, ako prevádzkovateľ distribučnej siete, na základe čoho žalovaný nemôže niesť akúkoľvek zodpovednosť za to, v akom stave sa meradlo nachádza a s touto skutočnosťou sa odvolací súd žiadnym spôsobom nevysporiadal. Podľa presvedčenia žalovaného škoda na strane žalobcu reálne nevznikla a nebola vyčíslená správne, konajúce súdy sa však argumentáciou žalovaného žiadnym spôsobom nezaoberali. Odvolací súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s argumentáciou, či žalovaný bol reálnym odberateľom plynu na predmetnom odbernom mieste, alebo ním nebol. Namieta nevykonanie nim navrhnutých dôkazov súdom prvej inštancie. Rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za arbitrárne a nepreskúmateľné. Dovolateľ má z uvedených dôvodov za to, že mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Preto žiada, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, eventuálne, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalobca vo vyjadrení zo 14. apríla 2020 navrhol dovolanie žalovaného zamietnuť, nakoľko nie je prípustné ani dôvodné.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd dovolací (podľa § 35 C.s.p.), po zistení, že dovolanie podal žalovaný zastúpený advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C.s.p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. Obsahom dovolacích námietok žalovaného je nesúhlas s postupom konajúcich súdov pri zisťovaní skutkového stavu a následne hodnotenia vykonaného dokazovania, ako i odňatie možnosti konať pred súdom v dôsledku procesného postupu súdu.

6. Dovolací súd vo vzťahu námietke nevykonania navrhnutého dôkazu - keď žalovaný súdu prvej inštancie ako dôkaz v konaní navrhol, aby žalobca poskytol súdu informáciu, kedy bolo inštalované sporné meradlo na špecifikovanom odbernom mieste, koľkokrát bol žalobcom v minulosti zistený neoprávnený odber plynu na predmetnom meradle a či zistení neoprávneného odberu zemného plynu v minulosti na predmetnom meradle došlo k výmene meradla za nové - uvádza, že vo veci konajúce súdy zhodne dospeli k záveru, že žalobcovi zo žiadnej zákonnej úpravy nevyplýva možnosť poskytnúť požadované informácie. Práve naopak, dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje žalovaného a nie žalobcu (odsek 37. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie). Reálne tak predmetná námietka nepredstavuje námietku nevykonania žalovaným navrhnutého dôkazu.

7. K námietke nevysporiadania sa s argumentáciou, či žalovaný bol reálnym odberateľom plynu na predmetnom odbernom mieste, alebo ním nebol, najvyšší súd konštatuje, že predmetná námietka je nedôvodná, nakoľko sa s ňou dostatočne vysporiadal súd prvej inštancie, keď dospel k záveru, že žalovaný bol odberateľom zemného plynu na odbernom mieste v období od 16. januára 2015 do 9. novembra 2015 (odsek 32. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, s ktorým záverom sa stotožnil aj odvolací súd).

8. K tvrdeniu dovolateľa, že znalecký posudok je potrebné považovať za nehodnoverný, nepreukazujúci vznik škody a tiež nepreskúmateľný, dovolací súd konštatuje, že tvrdenia žalovaného sú len jeho subjektívnym pocitom. Pričom dovolaciemu súdu nie je zrejmé akým nesprávnym procesným postupom mal odvolací súd znemožniť strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že malo dôjsť k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

9. Len pre úplnosť dovolací súd poukazuje na to, že hodnotenie vykonaných dôkazov patrí do výlučnej právomoci súdu (k tomu viď aj čl. 15 ods. 1 Základných princípov Civilného sporového poriadku) a nie strany sporu. Zároveň už v uznesení z 11. apríla 2019, sp. zn. 3Obdo/2/2019 dovolací súd skonštatoval, že „prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. nezakladá všeobecná

nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu (prípadne aj súdu prvej inštancie), ktoré vyznelo v jeho neprospech. Na zdôraznenie uvedeného dovolací súd dáva do pozornosti, že právo na spravodlivý súdny proces neznamena právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).“ Uvedený záver je plne aktuálny aj v rozhodovanej veci.

10. Pokiaľ ide o dovoláciu námietku žalovaného, že za stav meradla je zodpovedný žalobca, a žalovaný nemôže niesť akúkoľvek zodpovednosť za meradlo, pričom sa žalovaný na podporu svojho tvrdenia odvoláva na § 73 ods. 3 a § 76 ods. 1 zákona o energetike, dovolací súd poukazuje na už skoršiu rozhodovaciu prax vyslovenú v uznesení z 27. októbra 2009, sp. zn. 1Cdo/107/2008, v ktorom najvyšší súd skonštatoval, že pri neoprávnenom odbere plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je daná objektívna zodpovednosť odberateľa plynu. V takom prípade odberateľ plynu zodpovedá už len za to, že odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti manipulácii, pričom porušenie tohto zabezpečenia mohol spôsobiť ktokoľvek, teda porušenie zabezpečenia meradla proti neoprávnenej manipulácii nie je viazané len na odberateľa samotného, prípadne na iné osoby, ktoré, či už na podnet odberateľa plynu, alebo s jeho vedomím toto zabezpečenie meradla porušili.

11. Totožný záver o charaktere zodpovednosti odberateľa plynu s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii ako objektívnej zodpovednosti (bez ohľadu na zavinenie) vyslovil dovolací súd aj v rozsudku z 13. júna 2019, sp. zn. 3Obdo/49/2018, rovnako aj v uznesení z 22. marca 2018, sp. zn. 3Obdo/51/2017 [publikované v časopise Zo súdnej praxe č. 5/2018 nadväzujúce na ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu (napr. 1Cdo/107/2008, 4Cdo/30/2009, 4Cdo/102/2010, 3Cdo/99/2012)].

12. Dovolací súd s poukazom na charakter rozhodovaného sporu a dovoláciu argumentáciu žalovaného uvádza, že v prípade žaloby o náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu je povinnosťou súdov dôsledne vychádzať z toho, podľa akej skutkovej podstaty uvedenej v ustanovení § 82 ods. 1 zákona o energetike si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody. V rozhodovanej veci si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike. Zo skutkového stavu zisteného súdmi nižšej inštancie vyplýva, že žalobca preukázal predpoklady vzniku zodpovednosti žalovaného škodu, keď žalobca jednoznačne preukázal protiprávny úkon, t. j. odber plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a zároveň preukázal, že žalovaný v rozhodnom období takýmto meradlom plyn odoberal, pričom ak v danom období odoberal plyn so súhlasom žalovaného niekto iný, táto skutočnosť potom zakladá právo žalovaného domáhať sa náhrady od tohto tretieho subjektu. Je nepochybné, že údaje z meradla, ktoré nemalo platné overenie zo zákona nemohli byť podkladom pre vyčíslenie škody, a preto bol namieste postup v zmysle § 82 ods. 2 a 3 zákona o energetike, t. j. keďže nebolo možné vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, bolo nevyhnuté použiť spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu na základe Výhlásky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 449/2012 Z. z., s ktorým sa súd stotožnil. Napokon, v konaní bola preukázaná aj príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti a vznikom škody, teda, že v dôsledku odberu plynu v rozhodnom období a nepoužiteľnosti stavu spotreby na meradle s porušenou plombou, bol odobratý plyn žalobcu, čím mu vznikla škoda a žalovaný za neoprávnené odobratý plyn nič nezaplatil.

13. Osobitne k námietke žalovaného, že škoda na strane žalobcu reálne nevznikla a nebola vyčíslená správne, dovolací súd poukazuje na uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 29. novembra 2018, sp. zn. 5Obdo/32/2018, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 45/2019. Dovolací súd v uvedenom rozhodnutí dospel k právnemu záveru, podľa ktorého „pri neoprávnenom odbere plynu s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, škoda vzniká samotným odberom plynu. Údaje z takéhoto meradla nie sú objektívnym a spoľahlivým podkladom pre vyčíslenie skutočne vzniknutej škody, preto treba pri jej vyčíslení použiť spôsob ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom.“ Zároveň najvyšší súd

poukazuje na rozsudok najvyššieho súdu zo dňa 13. júna 2019, sp. zn. 3Obdo/49/2018, v ktorom vo veci rozhodujúci senát uviedol, že „pre určenie výšky vzniknutej škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu podľa ustanovenia § 59 ods. 2 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike (rovnako aj § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike - pozn.) je nevyhnutné poznať presné množstvo takto odobratého plynu. Presné množstvo odobratého plynu je možné určiť len určeným meradlom s platným overením, na ktorom nie je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Ak bolo na určenom meradle plynu zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii porušené, nie je možné použiť pri určení výšky škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu namerané hodnoty odobratého plynu, a to bez ohľadu na to, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne, či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu. Pre určenie skutočného množstva neoprávnene odobratého plynu nemožno považovať za objektívny a spoľahlivý podklad pre určenie skutočne vzniknutej škody v zmysle § 59 ods. 3 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike (rovnako aj § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike - pozn.) údaj o spotrebe plynu za predchádzajúce, prípadne nasledujúce obdobie, nakoľko takýto údaj o spotrebe nepreukazuje množstvo skutočne neoprávnene odobratého plynu za rozhodné obdobie.“

14. Citované právne závery sú podľa právneho názoru vo veci konajúceho senátu dovolacieho súdu plne aplikovateľné aj na rozhodovanú vec a rozhodnutia súdov nižšej inštancie sú v súlade s nimi. Dovolateľ tak nedôvodne vytýkal odvolaciemu súdu (a aj súdu prvej inštancie), že jeho konanie bolo poznačené vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C.s.p.

15. Vzhľadom k tomu, že konanie pred odvolacím súdom nebolo poznačené namietanou vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f/ C.s.p., najvyšší súd dovolanie žalovaného odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je procesne prípustné.

16. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.